

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13291

DERTSEYLUNGEN

Georges Duhamel

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

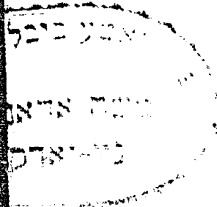

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פאפולערע ביבליאטעק

זש. דיואמעל

דער צייטונגען

מאנאטליכע אפטיילונג
פאר די יידן אין ארץ ישראל

סעריע בעלעטריסטיק—No 4

קאאפעראטיווער פארבאג
קולטור-ליגע

3260

פאפולערע ביבליאָטעק

זשאָרוזש דיוואמעל

דער צײלונגען

(מילכאמע-מאטיוון)

באָיאָנע פֿאַר אַלע
אַמאָנע פֿאַר אַלע

פּאַפּער אַטיווער פּאַרלאָג
"קודטור-ליגע"
קיעוו—1925

№ 4

סעריע בעלעטריסטיק

קיעווער שול סון פאליגראפישער
אינדוסטריע אין נאמען סון
ל. באלאבאנאָאָא.
באשט. 1143-4000 עקו.
ע. פ. פ. 6124 №

רעוואָס פּאַלאַטע

אין רעוואָס פּאַלאַטע איז אומעטיק ניט געווען.
גערויש פון שלאכט, גערודער פון גייענדיקן גע-
פּוּר, עפּילעפּטישע* קראַמפּן פון קאַנאַנאַדע, געפּייף
און סאַפּעריי פון האַרמאַטן האבן זיך דערטראַגן ביז
די טראַנשייען און געמאַכט ציטערן זיי מיט שטיל-
ווערנדיקן צאָרן, ווי ס'ווערן שטילער אין טיפעניש
פון אַ גראָבן די שוואַכע אפּקלאַנגען פונם יאָם-געוויי-
טער.

נאר צו דעם ראַש איז דאס אויער געוויינט גע-
ווען, ווי צום גאַנצן גאַנג פון אט דעם צארעדיקן
לעבן — און אין רעוואָס פּאַלאַטע איז אומעטיק ניט
געווען.

דאס איז געווען אַ גראָד און אַ לאַנג צימער, אין
וועלכן ס'האַבן זיך געפונען פיר בעטן און פיר מענ-
טשן. נאר מ'האט עס אַ נאמען געגעבן רעוואָס פּאַ-
לאַטע, ווייל די פּערזאָן פון רעוואָ האט דא אנגעפילט
מיט זיך דעם גאַנצן רוים ביז די פּרעגן. דאס צימער

---

* עפּילעפּטישע — ניקפּעדיקע, ווי בא איינעם וואס ליידיט
אף טאַליקע.

איז געווען נאך דער מאס פון רעוואָ, אַקוראַט ווי
א מאלבוס, וואס איז צוגעשניטן פונקט נאָכן מענטשן.
אנהויב נאיאבר האט קאַפראַל* טעטאַר געלאזט אין
גאנג אלע נידעריקסטע אינטריגעס, קעדיי צוויי-
גען רעוואָ ער זאל איבערבייטן די פאלאטע, און די
אינטריגע האט זיך איינגעגעבן, — מ'האט דעם אומ-
גליקלאכן אריבערגעפירט אפן אויבערשטן שטאק, אין
א גרויסער פאלאטע אף צוואנציק ערטער — אגלאנצן-
דיקע מידבער, א ניט היימלאכע, א פארהעסלאכטע
פון שארפן ליכט. אין דריי טעג איז רעוואָ אזוי מוי-
רעדיק אפגעשוואכט געווארן, אז מ'האט געמוזט אים
אייליק אומקערן אין זיין פריערדיקן ווינקל הינטער
דער טיר, ווהיין דאס ווינטערדיקע ליכט פלעג דער-
גיין א ווייכס און א ליבלאכס.

און ס'פלעג פאסירן אזוי: אז מע פלעג אין דער
דיוויזיע אריין בריינגען גאר א שווער פארווונדעטן,
עפעס א זעלטענעם פאל, דאן פלעג מען בעטן פרוי
באָגאַן זיך דורכגיין צו רעוואָ און „איבערריידן מיט
אים“.

רעוואָ פלעג זיך ברעקלען אביסל, נאר פארענ-
דיקן דערמיט, וואס ער פלעג זאגן:

— נו, רעכט! מיילע. רעכט! לייגט אים אין מיין
פאלאטע, אט דעם מענטשן.

און רעוואָס פאלאטע איז געווען טאמיד פול. אף
אנקומען אהער איז געווען קארג א געוויינלאכע

---

* קאַפראַל — אינגערער אונטעראמיצער אין דער פראנצוי-
זישער ארמיי.

צעשעדיקונג: א צעמורשטער פוס, אדער א שטיקל אמפוטאציע¹⁾ פון א האנט, אדער נאך אזא קלייניקייט. מע האט געמוזט האָבן „א זעלטענע, מערקווירדיקע מייסע“,—א דורכגעשטאכענעם בויך, אדער א צעשע-דיקטן רוקן-מארך, אדער איינעם פון יענע פאלן, „ווען דער שארפן איז דורכגעבראָכן אדער די האש-טאָנע גייט שוין ניט פון דארטן, פונוואנען זי איז געגאנגען ביז דער מילכאמע“.

— דא, — האט רעוואָ גערעדט מיט שטאלק, — דא זיינען אַלץ כידושימדיקע פאלן.

דא איז געווען סאנדראפ, וואס פלעג „אָפּטאָן, וואס מע מוז, דורך אַלעכל פונדערווייט“. סאַנדראַפ, א קליין מענטשל פון צאָפן, מיט א דיקער נאז, ווי א יונגער עפל, מיט שיינע סאמעטענע ליכטיק-גרויע אייגן.

ער איז געווען פארווונדעט דריי מאל, און אלע פרימארגן פלעג ער זאָגן: „זיי וואלטן זיך שטארק פארכידעשט, די באַשן²⁾, ווען זיי זאלן מיך דערזעען“. דא איז געווען רעמיוזאָ, וואס האט אָף דער ברוסט געהאַט א גרויסע ווונד, און דערפון איז געווען דער גערויש: פאַר־אַו, ראַר־אַו, פאַר־אַו, ראַר־אַו... .

און רעוואָ האט אים געפרעגט גלייך דעם ערשטן טאג:

— צום טייוול, וואס מאכסטו עס פאר אַ ראָש?
מיטן מויל מאכסטו עס, צי וואס?
מיט א געפאלענעם קאל האט יענער געשעפטשעט:

(1) אמפוטאציע — די אָפּעראציע פון אפשניידן א גליד.

(2) באַשן — א צונעמעניש פון די דייטשן.

— דאס איז אין פויך פא מיר...
דא איז געווען, ענדלאך, מערי, וואס א גראנאטע
האט אים צעפראכן דעם רוקן-זייל, און ער האט
„שוין ניט געפילט מער זיין אונטערשטע העלפט, ווי
זי וואלט גאר אינגאנצן ניט געווען“.

אט דאס גאנצע קליינע וועלטל האט געלעפט,
ליגנדיק אפן רוקן יעדער אף זיין ארט. זיי האבן גע-
קענט איינע די אנדערע מער נאכן קאל, ווי אין די
פענימער. סאנדראפ איז שוין דא געווען א היפשע
צייט, ווען רעווא, זעענדיק איינמאל ווי אזוי ער גייט
איבער פון ברעג געלעגער אפן טראגעטל, מע זאל
אים אפפירן צום איבערבאנדאזשירן, האט זיך פלוצים
אנגערופן צו אים:

— הער, סאנדראפ, די קאפ פא דיר איז א קאמישע
אזא... און די האר עפעס אזוינע מעשוועדיקע...

פרוי באגאן פלעג קומען צוגיין צו אכט אזויגער
און באלד אנהויבן ווארטשען:

— עפעס שמעקט דא שלעכט. אך, אך, מיין ארע-
מער רעווא, איך וועט זיך, אז איר האט שוין ווידער
אנגעמאכט.

רעווא פלעג זיך אויסדרייען פון ענטפער:

— און איך בין געשלאפן — פלעג ער זאגן—גאנץ
גוט. יא, מע קאן ניט זאגן, געשלאפן בין איך גאנץ גוט.
דענסטמאל פלעג די גוטע פרוי צערוקן די פאר-
היינגלאך און, שטיקנדיק זיך פון אומדערטרעגלאכן
רייאך, ריידן פרויגעזדיק:

— אך, רעווא! איר זייט גאר קינדערש! איר
קענט זיך קיינמאל ניט איינהאלטן.

רעוואָ פלעג שוין מער ניט קאנען מאכן קיין אַנ-
שטעלן. ער פלעג זיך מוידע זיין פלעגמאטיש*):

— זע נאר, עמעס טאקע! און נאך דערצו א פול
קיילכעלע! וואס זאל מען טאן, הארציקע שוועסטער,
איך קאָן דאָך ניט אנדערש!

פרוי באגאָן גייט אוועק, קומט צוריק, זוכנדיק
ליילאכער און וואסער, ראָמט אונטער רעוואָ, ווי
א קליין קינד, מוטיק שטעקנדיק אירע ווייסע הענט
אין טינעף און וואָרטשענדיק:

— איך בין זיכער, אז איר וואלט זיך געקאָנט איינ-
האלטן, רעוואָ. זעט נאר, וואס איר האט אנגעמאכט.
נאר דער פאַרווינדעטער, פאר כאַרפּע און טיילווייט
פאר פארצווייפלונג, האט פלוצים זיך צעקרעכצט:

— פרוי באגאָן, איך האב דאך עס ניט געוואלט,
איך בין דאך ניט געווען אזא, איידער איך בין געווען
א סאַלדאַט...

פרוי באגאָן צעלאכט זיך, און רעוואָ, אָן שום איי-
בערגאנג, צעלאכט זיך אויך, ווייל זיין גאנצער קער-
פער און זיין גאנצע נעשאַמע זיינען באַשאפן, קעדיי
צו לאכן, און ער-האַט ליב געהאט צו לאכן אפילע
אין די שווערסטע צייטן.

אט דער ענטפער איז אים געפעלן געווארן און
ער פלעג אים אפט נוצן, און, מוידע זייענדיק אף זיין
שוואַכקייט, פלעג ער אלעמען זאָגן:

„איר פארשטייט, איך בין דאך ניט געווען אזא,
איידער איך בין געווען א סאַלדאַט.“

(* פלעגמאטיש — גלייכגילטיק, קאלטבלוטיק.)

איינמאל אינדערפרי, צוקלייפנדיק מעריס געלע-
 גער, האט פרוי באַגאן ארויסגעלאזט א געשריי: דער
 פאַראליטיקער! האָט אנגעמאכט אונטער זיך.
 — ווי! מערי! איר אויך, אומגליקלאכער!
 מערי, א געוועזענער דארפישער שיינער יונג מיט
 א ווייסן לייב, האט א קוק געטאָן אף זיינע אפגעש-
 טארבענע פיס און א זיפן געטאָן:
 — מעגלאך, מאדאם, איך שפיר ניט גאַרניט.
 נאר רעוואָ האָט געשיינט. אלע אינדערפרי פלעג
 ער שרייען:

„ניט איך איינער! ניט איך איינער!“

און קיינער האָט אים ניט פירגעווארפן זיין פרייד,
 ווייל אז מע נידערט אראָפ אין דער סאמע טיפעניש
 פון לייד, איז עס א גרויסער נאכעס געפינען צו זיך
 א גלייכן.

די גליקלאכסטע פראזעס גילטן נאָר אף א צייט.
 רעוואָ, וואָס האָט געהאט סייכל, האָט דערפילט, אז
 ס'איז געקומען דער מאמענט, ווען מער קאָן מען שוין
 ניט זאָגן: ער איז ניט געווען אזא איידער ער איז
 געווען א סאלדאט.

דענסטמאל האט ער געקראגן א בריוו פון פאָטער.
 די בריוו איז אנגעקומען אומגעריכט, אינדערפרי. מע
 איז געקומען אים אפּוואשן דאס פאָנים און אונטער-
 שערן אמעריקאניש — אזוי האָט זיך אים פארוואלט —
 זיינע גרויסע האללישע⁽²⁾ וואנסעס. דער גאנצער שפיי-

(1) פאראליטיקער — א געליימטער.

(2) האללישע — פראנצויזישע.

טאָל האט זיך פאַרזאמלט א קוק טאָן אָף רעוואָ, וואס
האט געקריגן אן אויסזען פון א קראנקן דזשענטל-
מען*). ער האט א דריי געטאָן די בריוו אין זיינע
פינגער, וואס זיינען געווען פארהעסלאכט פון קראנק-
הייט און ארבעט, און דערנאָך געזאָגט אומרואיק:
„וואס ווילן זיי פון מיר מיט אט דער בריוו?“ רעוואָ
איז געווען א באווייבטער, נאר שוין זעקס כאדאשים
האט ער קיין בריוו ניט געהאט פונם ווייב. ער האָט
זיך צום עלנט צוגעוויינט.

ער איז געלעגן אין זיין פאלאטע הינטער דער
טיר און קיינעם ניט אנגערירט. צו וואס זשע שיקט
מען דא אהער בריוו?

— וואס ווילן זיי דארטן האבן פון מיר? — האט
ער געכאזערט, און האָט דערלאנגט די בריוו דער
פרוי באגאן, זי זאָל איבערלייענען.

דאס איז געווען א בריוו פון רעוואָס פאָטער. אין
צען שורעס, אנגעשריבענע מיט פלייס, דורכויס אין
פארצוקטע שפיצן, דריידעלאך און טאָגן, האט דער
אלטער מוידע געווען, אז ער קומט צו פארן אין נא-
ענטסטן. נאר אומבאשטימטן קאָרעוו.

צו רעוואָן האט זיך ווידער אומגעקערט געלעכ-
טער, ווי דער העכסטער זין פון זיין לעבן.

א גאנצן טאג האט ער זיך געשפילט מיט דער
בריוו, גערן זי באווייזן און גערעדט:

— מיר וועלן האבן א גאסט. מיינ פאטער קומט
צו אונז זיך זעען.

(* דזשענטלמען—איינגלש: אן איידלמאן.)

דערנאך האט ער אנטדעקט פעסאד:
— מײן פאָטער, איר ווייסט, איז א וואוילער מענטש,
נאר סע גייט אים ניט. איר וועט אים זעען, דעם פאָ-
טער מײנעם. ער קען אייך אלערליי שטיק, און דער-
צו טראגט ער א קראגנדל.

און ווידער איבערגעכאזערט:
— מײן פאטער? איר וועט אים זעען: ער טראגט
א קראגנדל.

טעג זיינען געגאנגען, און רעוואָ האט אזוי אפט
גערעדט וועגן זיין פאָטער, אז ער האט סאפקאלסאף
שוין ניט געוויסט, צי איז שוין געווען בא אים דער
פאטער זיינער, צי דארף ער נאך ערשט זיין. אזוי, מיטן
אויבערשטנס הילף, האט רעוואָ שוין קיינמאל ניט בא-
מערקט, אז זיין פאטער איז צו אים צו גאסט גארניט
געקומען, נאר שפעטער, קעדיי אפצייכענען אט די
מערקווירדיקע עפאָכע, האט ער געהאט ווערטער פול
מיט פאטייט. ער פלעג זאָגן: „דאס איז געווען, בעייס
מײן פאָטער איז געקומען צו מיר צו גאסט“.

רעוואָן האט מען געפעסטעט. ציגארן, געזעל-
שאפט האבן אים קיינמאל ניט אויסגעפעלט. און ער
פלעג מיט צופרידנקייט זיך מוידע זיין: „דא אין שפיי-
טאָל בין איך, ווי א קינד“. ער האט געוואלט זאָגן
דערמיט, אז מע זעט אים צו, ווי א קינד.

אגעווי, רעוואָ איז געווען פון די כאלוים, מיט
וועלכן ס'איז ניט שווער אויסצוקומען. ס'איז גענוג
געווען טארריסאן זאל זיך באווייזן אף זיינע קוליעס,
אז דער שטארבנדיקער זאָל אויסשרייען: „אָט איז
נאך איינער געקומען מיך אנקוקן. אז איך זאָג אייך,

איך בין דאָ, ווי א קינד". טארריסאן איז אויסגע-
שטאנען די אייגענע אַפּעראציע, וואס רעוואָ. פא זיי
ביידן איז געווען א פארוויקלטער פראצעס אין דער
קני. נישט מער, וואס די אפּעראציע איז געלונגען פא
טארריסאנען און האט געבראכט ווינציק נוצן רעוואן,
ווייל „דאס איז געווענדט אינם פלוט“.

וועגן דער אפּעראציע גופע האט רעוואָ זיך אויס-
געדריקט, אז מע האט אים „צעהאקט די קני“. ער
האט געקוקט אף טארריסאנען און, פארגלייכנדיק
זיך מיטן געזונטווערנדיקן, האט ער מיט זיכערקייט
פארמולירט:

— אונז ביידן האט מען צעהאקט. ניט מער, וואס
אין מיר האט דאס ווייב געפעלשט, אויסער דעם
האב איך צופיל געארבעט.

דאס איז געווען דער איינציקער רעמעז, וואס
רעווא האט געגעבן וועגן זיינע מישפּאַכע-קלעמענישן
און זיין ווייפולן אָוואר. און, אינדערעמעסן, וואס איז
דא צו טראכטן וועגן די אלע מייסעס, קארג איז דא
צו טאן מיטן פוס און מיט דער אייביקער קינע, פון
וועלכער דוקאנסט זיך ניט פארהיטן—דערצו, איבערן
פוס, מאכסטו נאך אונטער זיך... רעוואָ פאררויכערט
א ציגאר און זאגט מיט טמימעס:

— עפעס שמעקט שלעכט, מיסטאמע דו, סאנ-

דראפ.

מיסטאמע איז עס געווען סאנדראפ. ווייל רעוואָ,
וואס האט שוין לאנג ניט געשפירט זיין אייגענעם
רייך, פלעג נאך אמאל שפירן דעם רייך פון אן
אנדערן.

אינאָוונט האט זיך יעדער געגרייט צו נאכט־שלאף
אביסל באשעפטיקט, ווי פאר א רייזע. רעמיוזאָן מאכט
מען די שטעך אין דיך, און ער, שווימנדיק אין שווייס,
טרעט גלייך אריין אין אַ גאניידן, וווּ פיבער באַ-
ווייזט אים זאכן, וועגן וועלכע ער וויל נאכדעם קיי-
נעם ניט דערציילן. מערין גרייט. מען צו א שאל יויך—
ער דארף נאר אויסשטרעקן די האנט, און זי איז בא
אים. סאנדראפ רויכערט אויס זיין לעצטע ציגארעט,
אוך רעוואָ בעט זיין קישעלע. דאס איז א קליין שטיקל
וואטע, וועלכס מע לייגט אים אונטער דער זייט. ערשט
דאן בארואיקט זיך רעוואָ און זאגט: „גו, וואויל, אזוי
קאן מען שוין איינשלאפן.“ און די כאלאָים נעמען
פלאנקען אין געדיכטע שוידערלאכע כאלוימעס, ווי
אין א וואלד, וואס איז פול מיט לאקערן*.) און יעדער
יאגט נאך זיינע אייגענע זעענישן.

אין דער צייט, ווען דער גייסט פליגלט זיך, ליגן
פיר קערפערס אויפאווועגלאך, און א קליין נאכט-
לעמפל באלויכט זיי.

ווען דער דעזשורנע, שלעפנדיק די פאנטאפל,
שטעקט אריין די קאפ אין טיר, הערט די פיר אומ-
רויקע אטעמס און זעט דעם האלב־אפענעם ניט היגן
פליק רעמיוזאס, איז קוקנדיק אף אט דעם מענטש-
לאכן ברוך, דעם ארויסגעשליידערטן אפן ברעג.
שטעלט ער זיך פאַר א טראטווע, ווי זי שווימט אפן
יאם, און אף איר פיר גופים.

* לאקער — א באהאלטן ארט, פון וואנען מע קוקט נאך.
קעדיי אָנפאלן אף עמעצן.

די שויבן פון צימער האבן אלץ נאך געציטער
פון שלאכט-גערויש. ס'פלעג זיך מאַכן, אז אף אינײַט
נאכט פלעג די שלאכט זיך אפשטעלן, ווי א האלצ-
העקער, וואס כאפט איבער דעם אָטעם צווישן צוויי
שלעג פון דער האק. דענסטמאל פלעגן זיי דערוואכן
אין אט דער טיפער שטילקייט מיט א מאדנער שרעק
און טראכטן וועגן דעם, וואס קומט דארט פאר אין
שלאַכט אין אט דער צייט, ווען מ'הערט גארניט מער.
ווינטער-פרימארגן פלעג אופשטיין ענדלאך, ווי
א פוילע, שמוציקע מעכאשייפע, וואס וואכט לאנג-
זאם אוף. ס'פלעגן קומען די באדינערס וואשן די
דילן. זיי פלעגן פארבלאזן די שטארפנדיקע נאכט-
לעמפלאך, וואס שטינקען מיט טשאד. דערנאך—טוי-
אלעט, דערנאך—ווייטעק און געשרײען באם איבער-
באנדאזשירן.

אן אנדערס מאל, אינמיטן די געוויינלאכע טאג-
באשעפטיקונגען, פלעג די טיר גרויסארטיק זיך צע-
עפענען און ס'פלעג אריינקומען א גענעראל אין
פאגלייט פון זיינע אדיוטאנטן. ער פלעג בלייבן שטיין
אוויילע אף דער שוועל, אפגעשלאגן פון שווערן
רייך, דערנאך פלעג ער אריינגיין אין פאלאטע און
פרעגן, ווער ליגט דא. דער דאקטער זאגט אים עטלאכע
ווערטער אפן אויער. דער גענעראל ענטפערט נאר:

— אַ! וואויל! אזוי! אזוי!

נאך זיין אוועקגיין פלעג רעווא טייקעף נעמען
פארזיכערן:

— אט דער גענעראל, ער גייט קיינמאל ניט פאר-
ביי, ער זאל מיך נישט באזוכן. איך קען אים...

נאכדעם איז שוין א גאנצן טאג געווען וועגן וואס אפיריידן.

ר' ס'פלעגן אויך אריינקומען אסאך פאָשעטע אָפּיצערן און העכערע. זיי פלעגן קוקן אָפּן פּאַפּיר, וואס היינגט אָפּ דער וואנט, און זאָגן: „עהע, נו, וואס. פּונדעסט-וועגן, א גאַנץ גוטער רעזולטאַט“.

איינער פון זיי האט גענומען איינמאל באטראכטן מערין. דאס איז געווען זייער א כאַשעווער מיליטער-דאקטער, מיט א גראָווער עספּאַניאַלעו, מיט א גראַפן בויך, מיט א סאך ציילעמער אָפּ דער ברוסט און מיט א ראָזן נאקן פון א גוט אויסגעפאַשעטן מענטשן. ער האט געהאט אן אויסזעען פון א גוטן און ווייכ-הארציקן. און, עמעס טאקע, ער האט געזאגט:

— עך, דו אומגליקלאכער, דער רואַך זאל דיך נעמען! ניין, זאגט אליין, אזא פאל—און גראד בא מיר! דאָס ראָוו פלעג קיינער ניט קומען, אפּסאָליוט קיי-נער ניט. און דער טאג, ווי אן אנבייסן, פלעגט פאר-שווונדן, א צעטיילטער אָפּ א מאסע קליינינקע שטי-קעלאך.

איינמאל איז פארגעקומען א געשעעניש: מערין האט מען אוועקגעטראגן צו אויספארשן אים מיט רענטגען-שטראלן²). ער האט זיך צוריקגעקערט א צופרידענער, ריידנדיק:

---

(1) עספּאַניאַלע — א שמאל קורץ בערדל אפן שפיץ פונם קינבאק.

(2) רענטגען — אזא ארט שטראלן, וואס מע קאן זיי ניט זען מיטן אויג, אנסדעקט אין 1895 יאר דורכן געלערנטן רענט-גען. דינען צוליב מעדיצינישע צוועקן.

— צום ווינציקסטן, טוט עס ניט וויי!
א צווייטן מאל האט מען אראפגענומען א פוס
פא רעוואַן.

ער איז איינגעגאנגען אף דער אָפּעראַציע, מורמ-
לענדיק:

— איך האב געטאן וואס כּהאב געקאנט, איינצור-
היטן דעם פוס! נו, מיילע! פארפאלן! גייען מיר, שלי-
מאזל, צי וואס?

ער האט נאכאמאל געלאכט. און קיינער האט
נאך קיינמאל ניט געלאכט און וועט ניט לאכן אזוי,
ווי רעוואַ האט אין יענעם טאג געלאכט.

דעם פוס האט מען אים טאַקע אראפגענומען. דאָס
בעסטע בלוט פראנקרייכס איז ווידער אמאד גערונען,
נאר פארגעקומען איז עס צווישן פיר ווענט, אין
א קליין צימערל, א ווייסן, ווי א מילך-פערמע, און
קיינער האָט דערפון ניט געוויסט.

רעוואַן האָט מען צוריק אנידערגעלייגט הינטער זיין
טיר. ער האָט זיך אופגעכאפט, ווי א קינד, און געזאגט:
— אזוי. נו, האפן זיי מיר אריינגעצימבלט מיט
אט דעם פוס!

רעווא האט גאנץ גוט פארבראכט די נאכט, און
ווען פרוי באגאן איז אינדערפרי אריין אין דער פא-
לאַטע, האָט ער, ווי אלעמאל, צו איר געזאָגט:

— גוט, פרוי באגאן, כּיפּין גאנץ גוט געשלאפן.
ער האט עס געזאָגט, דערנאָך פארנויגט די קאָפּ
אף א זייט, עטוואס צעעפנט דאס מויל — און איז
געשטארבן, ניט געמאכט קיין טומל.
פרוי באגאן האט געזאָגט:

— ארימער רעוואָ! ער אַיַן טאַך געשטארבן!
זי האט אים א קוש געטאן אין שטערן און טיי-
קעף גענומען צוקלייבן דעם קערפער, ווייל דער טאג
איז לאנג, און צייט איז קאָרג.
פרוי באגאן האט אָנגעטאן רעוואָן און דערביי
גוטמוטיק געוואָרטשעט, ווייל דער קערפער איז מיט
שווערקייט געקראכן אין די טאכריכים אריין.
סאנדראפ, מערי און רעמיוזא האבן גארנישט ניט
גערעדט.
רעגן איז גערונען איפער די שויבן, וואס האבן
אלץ נאך געציטערט פון הארמאטן-שיסעריי.

די דאמע אין גרינעם

כ'וואלט ניט געקאָנט זאגן, פארוואס איך האב ליב
ראפאָן.

אלע פרימארגן, דורכגייענדיק צוליב די פליכטן פון
מיין אמת היין און צוריק איבער דער זאל, פלעג איך
זען ראפאָן, אדער, פינקטלאכער, ראפאָס קאפ, אדער,
נאך פינקטלאכער ראפאָס אויג, וואס פלעג זיך פאהאלטן
הינטער דער קאלדרע.

ער איז געווען אַ ביסל ענלאך צו אַ יאָס-כאזערל,
וואס פארגראבט זיך אין שטרוי און ווארט אין פאכעד
אף אייך.

אלעמאל פארבייגייענדיק פלעג איך געבן ראפאָן
אַ פאזונדער צייכן. ער איז באַשטאנען אין דעם, וואס
איך פלעג צומאכן דאס לינקע אויג און צונויפדריקן
דערביי די ליפן. און פונקט אזוי פלעג טייקעף בא
ראפאָן זיך צומאכן דאס אויג, צעלויפנדיק זיך אין
טויזנטער קליינע קנייטשעלאך איבער זיין פאָנים, דעם
אויסגעמאטערטן פון קראנקהייט. דאס גאר. אזוי
פלעגן מיר זיך בייטן מיט פריינטלאכע באגריסונגען.
ראפאָ האט קיינמאל ניט געלאַכט. ער איז אמאל
אופגעהאדעוועט געווארן אין אַ דערציאונג-הויז.

קענטיק, אז קינדווייס האט ער ניט דערעסן, און אזא
אפצערונג קאן מען שוין ניט אָניאָגן.

ראבאָ איז געווען אַ געשטופלטער. זיין פלייך פא-
נים איז געווען באדעקט מיט פאָקן-שפורן. זיין מאַרך
איז געווען אזוי ארעם, אז ער האט דערמאנט אַ
קיניגל*) אדער א פויגל. אז צו אים פלעג זיך
ווענדן עמעצער א פרעמדער, פלעג זיין אונטערשטע
ליפּ נעמען ציטערן און די קינבאקן האבן געקנאלט,
ווי בעייס מע צעקנאקט אַ נוס. מע פלעג אים מוזן
געבן אפריער צו פארשטיין, אז מע וועט אים ניט
שלאגן. ארעמער ראבאָ! כוואלט אסאך אוועקגעגעבן
צו זען, ווי אזוי ער לאכט. אבער אלצדינג אַרום האט,
פארקערט, דערוועקט צום וויינען: די שרעקלאכע
אַנאופהערלאכע איבערבאנדאזשירונגען אלע טאג
אין פארלויף פון כאדאשים, די לאכלוטנדיקע אומ-
באוועגלאכקייט, וואס האט געשטערט ראבאָן שפילן
מיט זיינע באוויירים. אגעוו, האט ראבא אללין קיין
שום שפילן: ניט געקענט און זיך מיט קיין שום זאך
ניט אינטערעסירט.

איך בין, דאכט זיך, געווען דער איינציקער, וואס
האט זיך מיט אים דערנענטערט, און, ווי געזאגט,
האט זיך עס אויסגעדריקט אין דעם, וואס, גייענדיק
פארביי זיך געלעגער, פלעג איך צומאכן דאס לינקע
אויג.

ראבא האט ניט גערויכערט. אז מע פלעג טיילן ציי-
גארעטן, פלעג ראבא נעמען זיין כילעק און א גע-

*) א קיניגל - א קראליק.

וויסע צייט זיך שפילן מיט זיי, דרייענדיק זיי אין זיינע
מאָגערע פינגער, מעשונע־מיעסע פון לאנגן ליגן אין
בעט. די פינגער פון א קראנקן ארבעטער זיינען ניט
שיין. ווען זיי פארלירן זייערע מאָזאָ לייעס, זייער
שטייפקייט, — האפן זיי גאר קיין פאָנים ניט.

איך טראכט, אז ראבאָן פלעג זיך שטארק וועלן
פאָרלייגן די שכיינים זיינע ציגארעטן, נאר ס'איז אזוי
שווער צו ריידן, באזונדערס, ווען דו ווילסט עמעצן
עפעס געבן.

און די ציגארעטן פלעגן זיך באדעקן מיט שטויב
אפן טישל, און ראבא איז געלעגן, אויסגעצויגן אפן
רוקן, א קליינינקער און א גלייכער, ווי א שטרוי־
עלע, וואס דער מילכאמע־געווייטער האט עס
אוועקגעטראגן, און סע פארשטייט ניט, וואָס קומט
דאָ פאָר.

איינמאל איז אין צימער אריין־אן אָפיצער און איז
צוגעגאן גלייך צו ראבאָן.

— אט דאס איז ער? — האט ער געפרעגט. — וואויל!
כיהאב אים געפראכט אַ מעדאל און א מיליטערישן
קרייץ.

ער האט געגעבן ראבאָן צום אונטערשרייבן אַ פא־
פירל און האט אים איבערגעלאזט אויג. אף אויג מיט
די צאצקעלאך. ראבא האט נישט געלאכט, ער האט
אוועקגעשטעלט דאס קעסטעלע פאר זיך אף דער
קאלדרע און געקוקט אף דעם, אנגעהויבן פון ניין
אזייגער אינדערפרי ביז דריי אזייגער נאך מיטאג.
דריי אזייגער האט זיך אומגעקערט דער אָפיצער און
געזאגט:

— כ'האב א טאָעס געהאט, ס'איז ארויסגעקומען א גרייז. זיי זיינען נישט פאר ראבאָ, אט די צייכנס, זיי זיינען פאר ראבאָ. — ער האט גענומען דאס קעסטעלע, צעריסן דעם צעטל און איז אוועק.

ראבא האט געוויינט פון דריי אזייגער באטאג פון ניין אזייגער אינאוונט, ווען ער איז איינגעשלאפן. אף מארגן האט ער גענומען וויינען פון אינדערפרי. דער עלטערער דאקטער גאססען, א גוט הארציקער מענטש, איז אוועק אין שטאפ און איז געקומען פון דארטן צוריק מיט א מעדאל און א קרייץ, וואס זיינען ענלאך געווען צו אלע אנדערע. ער האט אויך געגעבן ראבאן צום אונטערשרייבן א ניי פאפירל.

ראבא האט אופגעהערט צו וויינען. אף זיין פאנים האט זיך געלייגט א שאטן, א שאטן פון אומצוטרוי, פונקט ווי ער וואלט מוירע געהאט, טאמער וועט מען אין איין שיינעם טאג צו אים ווידער קומען און צו נעמען זיינע שפילעכלאך. ס'זיינען אריבער עטלאכע וואכן. איך האב אפט געקוקט אף ראבאָס פאנים און אלץ באמיט זיך פארשטעלן, ווי סע זעט אויס לאכנדיק. כ'האב זיך באמיט אומזיסט: מע האט געזעען, אז ראבא קאן ניט לאכן, אז זיין קאפ איז נישט צוגעפאסט צום לאכן. און אט דענסטמאל האט זיך באוויזן די דאמע אין גרינעם.

זי איז אריין אין איין שיינעם פרימארגן דורך איינער פון די טירן, גלייך ווי אלע מענטשן. אבער זי איז ניט געווען אזא, ווי אלע מענטשן: זי איז געווען אנגעטאן ניט אזוי, ווי ס'זיינען אנגעטאן די פאדינערנס פון דער פאלאטע. ניט אזוי, ווי ס'זיינען

אָנגעטאן די מוטערס און פרויען, וועלכע קומען באזוכן זייערע מאנען און זין. זי איז אויך נישט געווען ענ-לאך צו יענע דאמען, וואס באגעגענען זיך אין גאס. זי איז געווען אסאך שענער, אסאך גרויסארטיקער. זי האט דערמאנט אן יענע פייעס*), וואס מע קאן זעען אף די גרויסע פארביקע קאלענדארן, אונטער וועלכע די קינסטלער שרייבן אונטער: „טרוים“, אדער „מע-לאַנכאַליע“, אדער נאך: „פּאַעזיע“.

ארוםגערינגלט האבן זי שיינע אפיצערן, זייער פיין געקליידעטע, וועלכע האבן זיך באצויגן מיט דער גרעסטער דינסטפארטיקייט צו איר קלענסטן ווארט און ארויסגעוויזן איר אלע צייכנס פון לעבעדיקסטער אופמערקזאמקייט.

— לאמיר אריינגיין אהער, הארנטע, — האט גע-זאָגט איינער פון זיי, — איר האט דאך געוואלט אנה-קוקן די פארווונדעטע.

זי האט געמאכט צוויי טריט, שטיל זיך אָפּגע-שטעלט און געזאָגט מיט א פרוסט-קאָל:
— ארעמע מענטשן!

די גאנצע פּאַלאַטע האט זיך אָנגעשטעלט. טאררי-סאן האט איבערגעפיטן זיינע קוליעס, וואס איז גע-ווען בא אים א סימען פון אופגערעגטקייט. דאמאנזש און בערניע האבן אופגעהערט שפילן אין קאָרטן און זיי אנידערגעלייגט צו זיך אפן בויך, צוהאלטנדיק, קעדיי צעטראָגענערהייד ניט פאוויזן איינער דעם אנדערן. פופּאָ האט זיך ניט פאוועגט, ווייל ער איז

(*) פייע — א גייסט אין פרויען-געשטאלט.

געווען פארזאליזירט, נאר מע האט געזעען, אז ער הערט זיך איין מיט אלע קויכעס.

די דאמע אין גרינעם איז צוגעגאנגען פריער פאר אלע צו סאררי, דעם נעגער.

— דיך רופט מען סאררי? — האט זי געזאגט, קור-קנדיק אפן ברעטלי.)

דער נעגער האט גענומען צושאקלען מיטן קאָפּ און די דאמע אין גרינעם האט ווייטער גערעדט, אויסשפרעכנדיק די ווערטער איינגענעמען און מעלאַ-דיש, ווי יענע דאמען, וואס שפילן אף דער סצענע. — דו ביסט געקומען, סאררי, קיין פראנקרייך, צו שלאגן זיך דאָ, און דו האסט פארלאזט דיין שיין לאנד, דעם שמעקנדיקן און פרישן אַאזיס¹⁾ אין אקעאן פון הייסן זאמד.

אך, סאררי! ווי שיין זיינען די אוונטן אין אפריקע, אין יענער שא, ווען דאס מיידל גייט צוריק מיט דער פּאַלעם-אלייע, טראגנדיק אפן קאפּ-א קאפּ פון א טונקעלער סטאמוע — די אראמאטישע אמ-פּאַרע²⁾, אן אנגעפילטע מיט האניק און מיט קאָקאָס-מילך.

1) ברעטל — איבערן געלעגער פון יעדן קראנקן אין דער פאלאטע היינט געוויינלאך א ברעטל מיט זיין נאמען און פא-מיליע.

2) אַאזיס — א שעטאך ערד צווישן מידבער, באפייכט מיט וואסער און באוואקסן מיט גרינס.

3) אמפּאַרע — א ליימענער קרוג בא די גריכן און רוימער — מיט א שפיציקן דנאָ און מיט צוויי הענטלאך.

די אפיצערן האבן ארויסגעלאזט א פליסטערן פון
היספייילעס, און סאררי, וואס האט פארשטאנען פראנ-
צויזיש, האט געזאָגט, צושאקלענדיק מיטן קאָפּ:
— קאָקאָס... קאָקאָס...

די דאמע אין גרינעם האט זיך שוין געגליטשט
ווייטער איבער די ברוק־טאוולען. זי איז צוגעגאנגען
ביז צו ראבאָ און שוין זיך צוגעזעצט אפן ברעג פון
בעט, ווי א שוואלב אף א טעלעגראפן־פאדים.
— ראבאָ, — דו ביסט א העלד!

ראבא האט ניט געענטפערט גאָרניט, נאר, ווי
געוויינלאך, אפגעקערט די אויגן, ווי א קינד, וואס
שרעקט זיך פאר א פאטש.

— אך, ראבאָ — האט געזאָגט די דאמע אין גרי-
נעם — וויפל דאנקבארקייט זיינען מיר שולדיק אייך,
אייך, וואס היטן אָפּ די גאַנצקייט פון אונזער שיינער
פראנקרייך? נאר, ראבא, דו האסט שוין באקומען
דעם גרעסטן לוינ: רום! דער ענטוויאסטישער ברעג
פון שלאכט! אָט דער זעלטענער ציטער, ווען דו
יאָגסט פארויס; אט די הארמאטן, וואס גלאנצן
אף דער זון, און דער פארגעניגן, ווען דו שטעכסט
אריין דאס נעקאָמעפולע אייזן אין דעם סוינעס בלוט,
און דערנאך אט דער הויכער צאָר — צו פאלן פאר
אלעמען, — די הייליקע ווונד, וואס פארוואנדלט
דעם העלד אין א גאט. אך, ס'ארא שיינע זיכרוינעס,
ראבאָ!

---

(1) א פליסטער — א שעפטשען.

(2) רום — קאוועד, ערע.

די דאמע אין גרינעם איז אנשוויגן געווארן, און
אן ערפארכטיקע שטילקייט האט באהערשט די פא-
לאטע.

און דא איז געשעען אזוינס, וואס מע האט ניט פא-
רויסגעזעען: ראבא האט אופגעהערט געראָטן צו זיין
אין זיך אליין. אלע זיינע שטריכן האבן זיך צונויפגע-
קרעמפט, אויסגעקרימט, זיינען געווארן קימאט שוי-
דערלאך. א הייזעריקער קלאנג האט זיך גענומען
שטויסן פון זיין מאָגערער ברוסט ארויס, — און אלע
האבן דערהערט, אז ראבא לאכט.

ער האט געלאכט דריי פערטל שאָ. די דאמע אין
גרינעם איז שוין געווען אוועק, און ראבא האט נאך
אלץ געלאכט — אָפגעריסן אזוי, ווי מע הוסט, ווי מע
כאַרכלט.

זינט יענער צייט האט זיך אין ראבאָס לעבן עפעס
געענדערט. אז ער פלעג זיך קלייבן וויינען אדער
ס'האט אים וויי געטאָן, האט מען נאך געקאָנט פא-
וואָרענען פון געוויין און ארויסרופן פא אים א גרינגן
געלעכטער. מע האט נאר געדארפט פאצייטנס זאָגן:
— ראבאָ, אט רוף איך אריין די דאמע אין גרי-
נעם.

מערסיעס טויט.

מערסיע איז געשטאַרפן.
און איך האב געזעען: זיין גוף האט געוויינט...
מע האט אים נאר וואס אפגעוואשן דאס פאנים
און צוגעקעמט די גראָווע האר.
איך האב געזאגט:

—איר זייט נאך ניט אלט קיין פערציק יאר,
מיין ארימער מערסיע, און אייערע האר זיינען שוין
קימאט גראו.

—יא, מיין גאנץ לעפן האב איך געוויסט נאר לייד
און זארג. איך האב אזויפיל געארבעט! און אזוי ווייניג
ציק געזעען גליק...

זיין שטערן איז צעאקערט פון קנייטשן און פאלפן.
טויזנטער אנטוישונגען האבן איבערגעלאזט אף אים
שפורן ניט אפצומעקן. נאר זיינע אויגן שמייכלען טאָ-
מיד. אט דאס פארוועלקטע פאָנים לייכט זיך מיט גרוי-
סער זויערקייט.

— איר וועט מיך אויסהיילן, דאקטער, און עפ-
שער, וועל איך זיין גליקלאכער...

איך ענטפער:—יא.

און טראכט:

—ניין, הארציקער, צום באדויערן, —ניין.
אומגעריכט רופט ער מיך ווידער צו. זיינע שמייכל-
לענדיקע אויגן פארציען זיך מיט א ברוינעם רינג.
שווייס טראפנווייס שלאגט ארויס אף זיין שטערן.
—גיכער! — זאגט ער, — מיר איז שלעכט, זייער
שלעכט. איך וועל אוואדע שטארבן.

מיר איילן געבן הילף דעם ארעמען אפגעשוואכטן
גוף. נאר אף זיין פאנים שפיגלט זיך דער פאכעד. די
הענט אף דער קאלדרע ציטערן קאם באמערקלאך.
און מער — קייין שום סימאנים פון לעבן.
מיר בויגן זיך אנגעשטריינגט איין איבער אים.
איך פיל, ווי זיין הארץ שטעלט זיך אפ, זע, ווי פיינ-
לאך ער כאפט מיטן מויל א קליינינקן נעבאכדיקן
זופ לופט.

נאכאמאל רייסט ער זיך ארויס פון די קלעמען
פון ווייטעק. זיין האנט מאכט א שוואכע באוועגונג
איינצוהאלטן מיינע.

— בלייבט מיט מיר — זאגט ער מיר, — כ'האב
מוירע...

איך בלייב מיט אים. דער שווייס אפן שטערן
טריקנט אויס. דער שווערער שלאג איז אריבער. לופט
באלעפט ווידער די אויסגעמאטערטע ברוסט. די מילדע
אויגן שמייכלען ווי פריער.

— איר וועט מיך. פונדעסטוועגן, אויסהיילן, — נישט
עמעס, דאקטער? — זאגט ער. — צופיל אומגליקלאך איז
שוין מייך לעבן געווען, איך זאל איצטער שטארבן.

איך דריק און מינטער זיין הארטע האנט און פיל, ווי זי רואיקט זיך אין מיינע הענט. איך האב די פינגער געשטעקט אין זיין פלייש, זיין פלוט איז איי-בער מיינע הענט גערונען. אזא בונד איז שטארק.

ער ווערט אינגאנצן רואיק. איך רעד מיט אים וועגן זיין היים. פריער איז ער געווען א פעקער אין איינעם אדערפל אין אווערני. איך קען יענע געגנט, איך בין דארט געווען פרידנס-צייט. איינינעם דערמא-נען מיר זיך דעם רייאך פון יאלעוועץ) זומער אף די פארגאראפן און דעם זעלטענעם מינעראלישן טאם פון דער וואסער אינם פארג-שטראם.

— א!— זאגט ער— איך וועל די גאנצע צייט קוקן

אף אייך.

— קוקן אף מיר, מערסיע?

ער איז גאר א פראסטער מענטש, ער באמיט זיך ארויסגעבן זיין געדאנק פארשטענדלאכער און איז מויסעף?)

— אין די אויגן אייך... כוועל די גאנצע צייט

קוקן אייך אין די אויגן...

אבער וואס זעט ער דארטן? וואס שפיגלט זיך עס

אפ מיטאמאל אין זיינע אויגן?

— איך מיינ... הכ-כ-כ... אט הויבט זיך עס ווידער

אן...

יא, דער שלאג כאזערט זיך איבער. ניט געקוקט

אף אלע אונזערע אנשטריינגונגען, גרייפט ער ווידער

(1) יאלעוועץ — אזא מין קוסט (можжевельник)

(2) מויסעף זיין — צוגעבן.

אָן אַף זײַן קאַרפּן. דאָס מאל זײַנען מיר אָנמעכטיק
צו העלפּן.

— איך פּיל, אז איך שטארב, — שעפּטשעט ער.
די שמייכלענדיקע אויגן בעטן נאך:
ראטעוועט, ראטעוועט...

איך זע, ווי א שאַטן פון א גרויסן פּליגל פאלט
אפן פּאַנים.

ער זאָגט:

— פּלייבט מיט מיר.

יא, איך פּלייב מיט דיר, און וועל האלטן דײַנע
הענט. מיט וואס נאך קאָן איך העלפּן?

זײַנע נאזלעכער ציטערן. שווער אפצולעבן פּער-
ציק יאר, ניט וויסנדיק פון קיין גליק, און אַף
אײַביק פארגעסן דעם פּיטערן רײַאך פון היימישן
יאָלעוועץ.

זײַנע ליפּן ציען זיך צונױף און פאלן ווידער אפ
אן האפּענונג. שווער צו מאטערן זיך פּערציק יאר און
ניט אויסטרינקען אין לעצטער דארשט קוואל-וואסער
פון היימישן שטראם.

שווייס רינט ווידער אראָפּ איבער זײַן שטערן. אָ,
ווי שווער ס׳איז צו שטארבן, ווען פאר אלע פּערציק
יאר איז קיין צײַט ניט געווען אפּווישן דעם שטערן.
וואס איז צעהיצט פון ארבעט! — א קארפּן אן א שיר.
די אויגן שמייכלען נאך שוואך. זיי שמייכלען ביז
צו דער לעצטער סעקונדע. ער רעדט שוין נישט מער.
ער אטעמט ניט מער. דאס הארץ גיט נאך אײַנעם
צוויי שטרויכלענדיקע קלעפּ. נאָכדעם שטעלט זיך עס
אָפּ, ווי א פּערד, וואס קאן ניט גיין ווייטער.

מערסיע איז געשטארבן. זיינע פארברייטערטע
שווארצאפלען קוקן אין ערגעץ א גלעזערנער אפגרונט.
אלץ איז פארענדיקט. ער וועט שוין ניט אופשטיין.
און דענסטמאל רינען ארויס פון דעם געשטאר-
בענעמס אויגן טרערן און לויפן איבער די באקן. איך
פיל, ווי סע פארציען זיך זיינע שטריכן צום וויינען
אין אייביקייט. לאנג נאך האלט איך אין מיינע הענט
דעם געשטארבענעמס האנט.

אינהאלט.

זייט

1. רעוואָס פּאַלאַטע 3
2. די דאמע אין גרינעם 17
3. מערסיעס טויט 25

פאפולערע ביבליאטעק

I סעריע — בעלעטריסטיק

1. דזשעק לאנדאן—אין נאמען פון גערעכטיקייט.
2. אי. באפעל—דערציילונגען.
3. הענרי—די וועגן, וואס מיר קלייבן זיך אויס.
4. זש. דיואמעל—דערציילונגען.
5. סאלטיקאוו-שטשעדרין — ווי אזוי איין פויער האָט צוויי גענעראלן געהאָדעוועט.
6. ה. אוועלס—גאָט—דינאַמאַ.
7. ל. פראנק—אין לעצטן וואגאָן.
8. דעווער-סטעקפּויל—אין די וועלדער פון קאָנגאָ.

